

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

3.

(Kv) V. 10.
Sv.

ALLVAR OCH SKÄMT

POETISKA

SMÅFÖRSÖK OCH TILLFÄLLIGHETSVERSER

I AFTRYCK FÖR VÄNNER

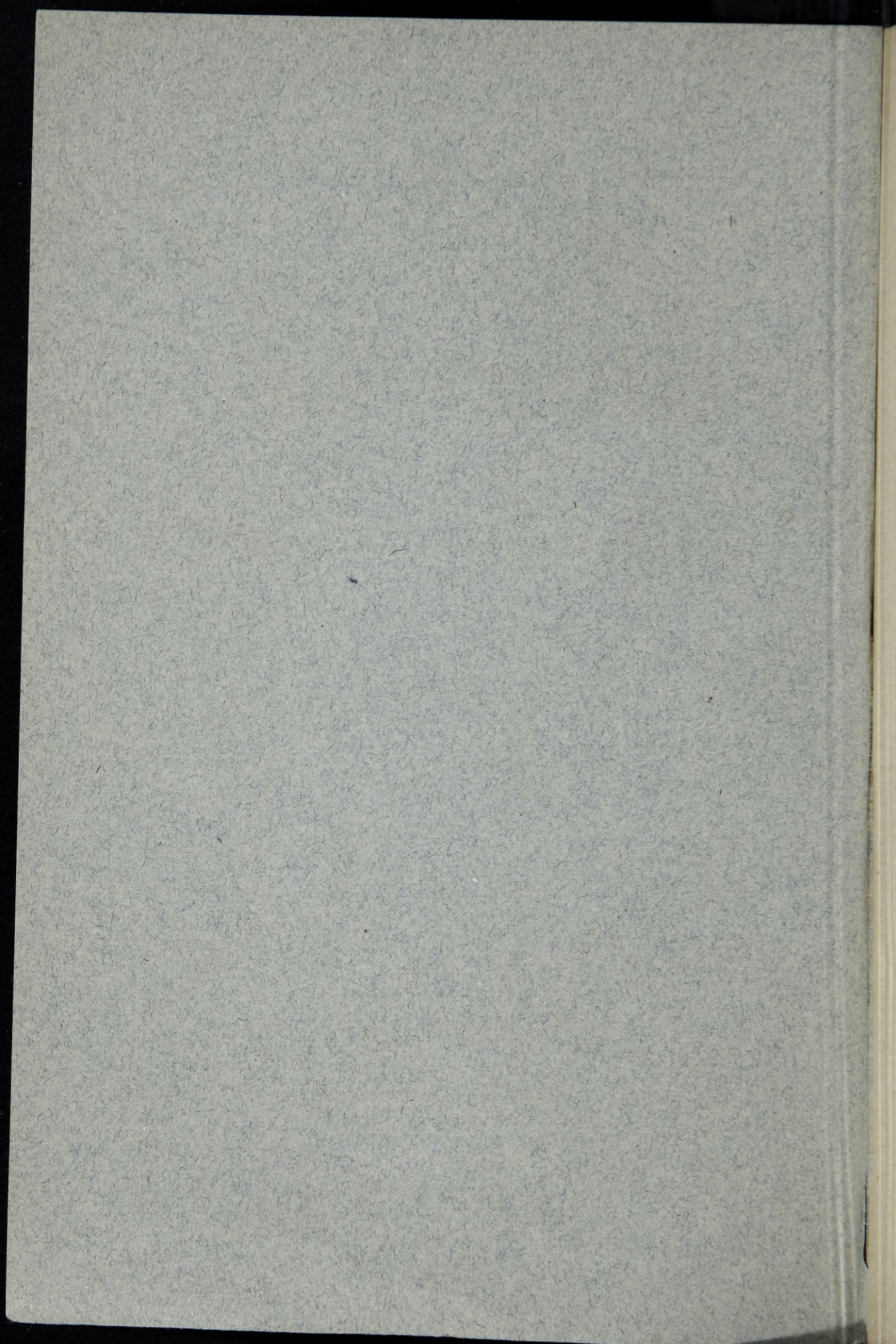
AF

Et Et Et *indberg*

STRENGNÄS
WESTERLUNDSKA BOKTRYCKERIET
1883.

Pris: 75 öre.

ALLVAR OCH SKÄMT

POETISKA

SMÅFÖRSÖK OCH TILLFÄLLIGHETSVERSER

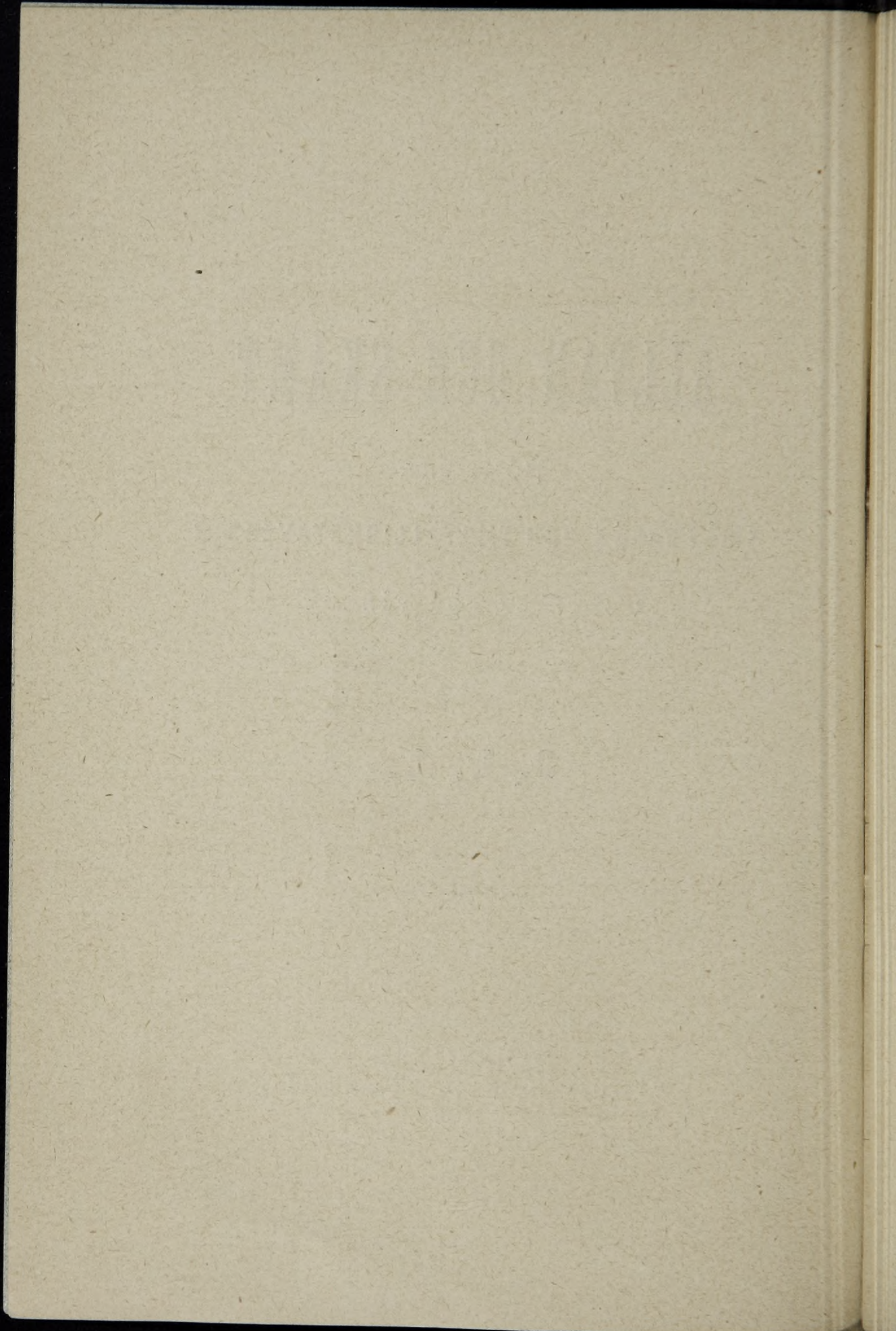
I AFTRYCK FÖR VÄNNER

AF

G. L. L. *Andberg*

STRENGNÄS
WESTERLUNDSKA BOKTRYCKERIET
1883.

ALLVARSAMMA DIKTER.

Stjernhimmelen.

Aftonsolen re'n till nedgång skrider,
Breder mörkrets slöja kring mitt tjäll,
Och förbyter dagens larm och strider
I en stilla, tyst och fridfull qväll.

Och när solen undangömd är vorden,
Himlen strålar skönt af stjernor full,
Hvilkas milda glans belyser jorden,
Tills Aurora breder ut sitt gull.

Och hvad syn och hvilka höga under
Af Allfadrens herrlighet och magt,
Då jag i de stilla aftonstunder
Ser de facklor, Han på himlen bragt!

Då, ack då, är Herren Gud mig nära,
Gjuter i min själ en himmelsk frid,
Ger mig mod att lifvets börda bära,
Och välsignar nattens hylotid.

Och hur ljuft att slumra in och somna
Vid en blick från dessa stjerneljus,
Som så vänliga och så välkomna,
Tindra öfver trötte vandrarns hus!

Ingen oro störer då mitt hjerta,
Inga stormar tränga till mitt bröst;
Ty Guds englar flägta bort all smärta,
Och hugsvala mig med himmelsk tröst.

Snart, ack snart, likväl en afton stundar,
Då jag inga nattens stjernor ser,
Och för ögat, som i döden blundar,
Ingen morgonsol upprinner mer.

Lär mig Gud, att detta rätt betänka,
Du, som rum i skapelsen mig gaf,
Lär mig att, då himlens stjernor blänka,
Bedja om en stjerna i min graf.

Följ mig dit, Allfader! med ditt öga,
Lys mig Du, rättfärdighetens Sol,
Genom mörkret till din himmel höga,
Der i stjernglans Du har ställt Din stol!

Rike mannen och Lazarus.

Det var en rik och väldig man,
I purpur klädd, så stolt och grann,
Som lefde kräsligt hvarje dag
I vällust, flärd och glada lag,
Men saknade ett hjerta
Vid likars nöd och smärta.

Till hans palats sig smög en man,
Och Lazarus, så hette han,
Som fattig, sjuk och full med sår,
Utgjuter smärtans bittra tår
Vid dörren, der han ligger,
Och nådesmulor tigger.

Men frossaren med isadt bröst,
Han har ej bröd, ej ord till tröst
För uslingen, som endast ber
Om smulorna, som falla ner
Ifrån det rika bordet,
Der lyx och flärd för ordet.

Men hunden, menskans trogne vän,
I nöden kännes ock igen:
De lupo fram med ängslig blick
På lazaronens usla skick,
Och honom vänligt smekte,
Och djupa såren slekte.

Snart blef dock fattigmannen död;
Och, löst från lifvets qval och nöd,
Han af Guds englar föres fram
I fridfullt sköt hos Abraham,
Och uti himlens salar
Gud honom sjelf hugsvalar.

Och äfven rike mannen dör,
Och honom man till grafven för;
Men i det mörka, dystra hus,
Han har ej frid, han saknar ljus,
Förtviflan honom följer,
Och nådesolen döljer.

Och då han nu i pinan var,
Der han för evigt blifver kvar?!
Och under qvalen utan hopp
Med bäfvan slog sitt öga opp,

Han högt i rymder fjerran
Ser Abraham hos Herran.

Då ropte han: Varkunna dig,
Och Lazarum sänd ned till mig,
Att han ur friska källan klar
Med fingret blott en droppa tar
Och heta tungan svarar,
Som nu ur lågor talar.

Då sade Abraham: min vän!
Betänk, att då du lefde än,
Du hade godt i öfverflöd,
Men Lazarus blott brist och nöd;
Nu denne hugnad finner,
Och du i pinan brinner.

Dessutom mellan oss och Er
Ett stort, omätligt svalg du ser,
Det man ej öfverstiga kan,
Och bringa budskap till hvarann;
Alltså ej hjälp förbida
Från de utvaldas sida.

Så talte fader Abraham;
Men bad kanske Guds rena Lamm,

Att Han, barmhertig, mild och god,
Dock ville med sitt offerblod
Den qvaldes själ bestänka,
Och någon lisa skänka.

O! hvilken lärdom för din själ,
Du världens vän, du lustans träl!
Tänk häruppå, tänk på din död,
Och hjälp din like i hans nöd,
Så att du sjelf ej hamnar,
Der mörkret dig omfamnar.

Tiggargossens sång.

Jag är en fattig gosse jag,
Och mörk och dyster är min dag,
Ty utan stöd på jorden
Jag vandrar, värnlös vorden.

Jag har ej mor, jag har ej far,
De kära döden borttryckt har,
Och sjelf ett rof för nöden
Jag längtar efter döden.

O! huru tungt att lida nöd,
Att frysa, svälta, sakna bröd,
Och uti stoftet ligga,
Och nådesmulör tigga!

Med smärtans glöd uti min barm,
Och klädd i paltor, sjuk och arm,
Ack! att jag kunde sjunga
Om mina dagar tunga!

Men darrande är sångarns röst,
Och härjadt utaf qual mitt bröst;
Jag icke sjunga vågar,
Fast sång i hjertat lågar.

Men fastän ej på jorden hörd,
Min sång af englar blifver förd
Med sina klagotoner
Till himlens ljusa zoner.

Der jag en Fader har och vän,
Som hjälpa kan och lyssnar än
Till nödens barn, som klagar,
Förskjuten liksom Hagar.

Han räknar hvarje smärtans tår,
Han tiggarns qväfda suck förstår,
Och honom mildt hugsvalar,
Då han i toner talar.

Derför till Gud står allt mitt hopp;
Till honom glad jag blickar opp,
Så ofta jag vill sjunga
Om dagar mörka, tunga.

Jordens oro. Grafvens frid.

Tyngd af åren, mätt på verlden,
Längtar jag till grafvens frid,
Ifrån oron, sorgen, flärden,
I en mörk och fridlös tid,
Som min själ så ofta dårat
Med ett tomt, bedrägligt hopp,
Och så bittert hjertat sårat
Under lefnadsdagens lopp.

Ja — på hela vida jorden
Glädjen är en flyktig gäst,
Som sig närmar, sorgklädd vorden,
Då den varit har som bäst,
Störer friden, släcker ljuset
I ett lyckligt, fridfullt tjäll,
Och förstummar glädjerset
Uti nöjets ystra qväll.

När jag sådan jorden finner,
Full af oro, sorg och strid,

Då min själ af längtan brinner,
Att få fara hän i frid,
Till den frid, som grafven gifver,
Men ej verlden gifva kan,
Och som oförgänglig blifver
Hos min Gud och Frälserman.

Säll och salig blir den stunden,
Då min prøfvotid är slut,
Och min själ, vid stoftet bunden,
Ur sitt fångsel sluppit ut,
Och min trötta kropp får hvila
Uti grafvens lugna hamn,
Och min lösta ande ila
Uti himlavännens famn.

Aftonpsalm på årets sista dag.

Hör! ack hör! hur tempelklockan klämtar,
Sjunger stilla sin begrafningssång,
Då i dödskamp gamla året flämtar,
Suckar djupt, flyr bort en väg så lång.

Dessa toner, som kring nejden ljuda,
Klara stämmor från Guds Faders hus,
Oss till bön och helig andakt bjuda,
Höjda öfver jordens stoft och grus.

Ja — i bön jag ödmjukt faller neder,
Tager afsked af det gamla år,
Och om nåd och hjälp och vishet beder
För det år, jag nu till möte går.

Tack, o Fader! för de klara dagar,
Då jag under flydda årets lopp,
Skyddad af din kärleks milda lagar,
Lefvat på din nåd och saligt hopp.

Om ock stundom äfven jag har pröfvat
Smärtans, sorgens, stridens bittra lott,

Du dock nåd och kärlek mot mig öfvat,
Och i striden städse för mig gått.

»Och då Gud går för oss uti striden
Ho är den, oss då kan stå emot?»
Då vi trygge möte prøfvotiden,
Utan fruktan för dess mörka hot.

Gud! mig skydda och mig väl bevara
Äfven under nya årets tid.
Fräls mig ifrån synd och nöd och fara,
Räck mig handen, gif mitt hjerta frid!

Om vid blicken på mitt skuldregister,
Tecknadtt upp af menniskor och Gud,
Glädjen flyktar, modet hos mig brister,
Hjertat klädes uti sorgeskrud;

Säg mig då: »Der synden öfverflödar,
Nåden öfverflödar ännu mer»,
Och att Herren skuldregistret dödar,
Då hans barn om nåd och tillgift ber.

Ja, min Gud! låt nådesolen skina
Öfver mitt och alla menskors hus;
Gud! ledsaga mig och alla mina
I din nådes och din sannings ljus.

Lär oss troget våra pligter sköta
På vår lefnads korta vandringsstig,
Och med glädje okänd framtid möta,
Stadigt fästade vår blick på Dig.

Skulle stundom Du ditt anlet dölja,
Tukta oss med hårda prøfvoslag,
O, så låt din nåd och hjälp oss följa
Under hvarje sådan prøfvodag.

Och när lefnadsdagen är förliden,
Och vi fällt vår brustna vandringsstaf,
Följ oss Jesu! efter tiden, striden,
I vår mörka, tysta, djupa graf!

Och var när oss, tills den dagen randas,
Då du ifrån himlen kommer ner,
Och de dina väcker för att andas
Himlaluft, der ingen död är mer!

Tröst i bedröfvelsen.

Här i skumma, dystra pröfvodalen,
Der jag som en gäst och fremling går,
Härja ofta sorgerna och qvalen,
Ristande i hjertat djupa sår;
Och om jordens barn ej kunde bygga
Uppå Herren Gud sin tro, sitt hopp,
O! hvem skulle då vårt väl betrygga,
Och oss värna under lifvets lopp?

Men i nödens stund och högsta smärta
Gud med hjälpen alltid närmast är,
Gjuter tröst i ett förkrossadt hjerta,
Och hugsvalar den, som sorgen tär,
Endast vi uti Hans fruktan vandra
Tåligt fram på lifvets törnestig,
Och Hans visa skickelser ej klandra,
Som oss alla leda vill till sig.

Derföre, om lifvets ljusa dagar
Vexla om med mörker, gråt och sorg,

Jag ej öfver vexlingarna klagar,
Ty i Gud jag har mitt ljus, min borg.
Fastän här ej sedd utaf mitt öga,
För min själ hans nåd står uppenbar,
Och mig budskap bringar från det höga
Om en kärlek, som ej gränser har.

Och då Herren Gud sig så förbarmar,
Hjelper mig uti betryck och nöd,
Och mig bär på hulda fadersarmar
Genom lifvets mörker till min död;
O! då må jag aldrig klaga, sörja,
Om i moln min lefnadssol går opp,
Utan tåligt prøfvodagen börja,
Ställande till Gud min bön, mitt hopp.

På min moders begrafningsdag.

Hulda Moder! oförgätlig, ömma!
Du, som lif och varelse mig gaf!
Skulle jag, din son, dig kunna glömma,
Då i dag du bäddas i din graf?

Fast från dig jag fjerran mig befinner,
Får ej böja knä invid din bår,
Dig jag dock med själens öga hinner,
Och dig offerar tacksamhetens tår.

Ack! jag mins så väl ditt modershjerta,
Huru varmt det alltid slog för mig;
Hur *min* smärta alltid blef *din* smärta,
Hur *min* glädje alltid gladde *dig*.

Jag ock mins, hur du mig bedja lärde
Uti barnavännens Jesu namn,
Och hur du med lifsens ord mig närde,
Sluten i din varma modersfamn.

Jag ock mins, hur du har bedit, vakat,
Med osäglig suckan för mitt väl,
Och för min skull allting gladt försakat,
Och arbetat rastlöst som en träl.

Samma kärlek brann ock i ditt hjerta,
Då till slut du, lik en slocknad hamn,
På din sjuksäng under qval och smärta,
Ofta nämnde alla barnens namn.

Varma, trogna modershand, som domnat!
Ömma hjerta, som nu brustet är!
Lycklig du, som ljuft och fridfullt somnat
Ifrån tidens oro och besvär!

Ingen storm skall nu din glädje störa,
Och besvika hjertats glada hopp;
Ty Guds englar lösta anden föra
Till de ljusa fridens hyddor opp.

Der du nu med klart och ohöljdt öga,
Som mot slutet skumt och slutet var,
Blickar saliggjord ifrån det höga
Ned på barnen, som du lemnat kvar.

Gud belöne dig, du hulda, ömma,
För den kärlek, du oss egnat har!
Aldrig, aldrig skola vi förglömma,
Hvad för oss du såsom moder var.

Vid Komminister Sigismund Sandahls graf

den 13 Mars 1877.

Si! helgedomen åter öppnad står,
Och omkring nejden dödens klockor ljuda,
Då själaherden bort till grafven går,
Att hvila sig och hjorden afsked bjuda.

Han, som så punktligt hvarje sabbatsdag
Med glädje trädde opp i detta tempel,
Har dukat under för naturens lag,
Och på hans anlet döden tryckt sin stämpel.

Här stod han nära sex och tretti år,
En Herrens tolk af höga gudomsorden;
Men nu han öfvergifver sina får,
Hans mun är tyst, hans blick är slocknad vorden.

Ej mera klädd uti sin tempelskrud
Han vänligt möter oss med fridens helsning,
Ej talar mer om pligterna mot Gud,
Om nådens djup och menskoslägtets frälsning.

Han flyttat öfver till ett annat land,
Till fridens land, der det är godt att vara,

Och hamnat på odödlighetens strand,
Der Herren skall hans arfvedel bevara.

Och der på Thabors sälla, ljusa höjd
Han, såsom fordom Guds profet Elias,
Har kastat manteln af med salig fröjd,
Att ifrån alla jordens band befrias.

Haf tack! du gode herde för hvar dag,
Du här oss lärde Himlafadren dyrka,
Tills slutligen med rösten matt och svag
Du afsked tog af hjorden och din kyrka.

Den lära, som du oss förkunnade,
Gaf ljus och frid och tröst åt månet hjerta,
Och huru många äro icke de,
Som följa dig med saknad, sorg och smärta,

Då nu ditt stoft vi bädda i den graf,
Der, som en bön, det är så tyst och stilla
Och der du lemnar qvar din herdestaf,
Ej störd af tidens oro, flärd och villa.

Sof der i frid, du gode Sigismund,
Tilldess för dig den morgonrodnad bräcker,
Då Lifvets Furste i en salig stund
Till evigt lif sin tjenare uppväcker.

Vid Bröllopfesten på Hista

den 6 Oktober 1883.

Re'n solen bortom bergen hvilar
På sjette dagens sabbatsqväll,
Och gamle herdens tanke ilar
Till bröllopfestens glada tjäll,
Der kärlek räcker kärlek handen,
Och knytnas skola ömma banden,
Så viktiga, som hvar man vet,
För både tid och evighet.

Fastän man mig i dag ej finner
Bland bröllopsskarans stora tal,
Jag dock med själens öga hinner
Till festens ljusa, höga sal,
Der jag har litet att bestyra,
Och stämma vill min svaga lyra,
Till hyllning för de trenne par,
Hvars hjertan Amor träffat har.

Ack! huru viktig är den dagen,
Då makar knytnas sitt förbund,

Och dottren, ifrån fadren tagen,
Blott stannar qvar i minnets lund,
Går bort att okänd framtid möta,
Och nya, dyra pligter sköta,
Hvars vexling mellan ljuft och ledt
Hon hittils icke hafver sett.

Er vinka glädjens sommardagar
Med strålar, sända till Ert bröst,
Och ingen utaf Eder klagar
På flyktad fröjd i mulen höst;
Nej — skönt Er lefnadshimmel randas,
Och hjertat blott förtjusning andas;
Ty kommen är den blomstertid
Med doft af kärlek, hopp och frid.

Men icke blef det menskan gifvet,
Att ständigt uppå rosor gå;
Ack! nej på vägen genom lifvet
Der växa törnen äfvenså,
Som edra fötter kunna såra,
Och göra stegen tunga, svåra,
Och pröfva tålmod och hopp
På Eder väg till himlen opp.

Dock — ej min mening är att störa
Er frid och edert glada hopp;
Jag kan ej himlen mulen göra,
Ej veckla tidens förlåt opp;
Jag ville endast Er påminna,
Att glädjen, vi på jorden finna,
Blott är en fager, bräcklig ros,
Som vissnar lätt och flyr sin kos.

Må därför fridens Gud bevara
Och skydda dessa trenne par
Från pröfningarnas mörka skara,
Som sig på jorden lägrat har!
Ja — må i livvets alla skiften
Guds goda englar intill griften
Ledsaga Eder på den stråt,
Der nu I skolen följas åt!

Så beder jag, — så bedja alla,
På bröllopfestens aftonstund;
Och nu vi Gudi anbefalla
Det dyra, heliga förbund,
Som hulda makar hafva knutit,
Och ömt sig till hvarandra slutit,
För att i kärlek, frid och ro
Härefter dela samma bo.

SKÄMTSAMMA DIKTER.

Kungsmiddagen i Strengnäs

den 20 Aug. 1877.

Då jag till Strengnäs nyligen anlände,
Man mig på pulsen eftertryckligt kände,
Och frågade: Fins pengar i din pung,
Till middag för dig sjelf och Sveriges Kung?

Jag svarade: I Thorsens magra zoner
Ej växa uppå buskar 40 kronor,
Hvarföre jag, en fattig sockenprest,
Försaka måste denna dyra fest.

Men då mot mig en dunderstämman skallar,
Så väldig och så stark som åskans knallar;
Och rösten ljöd: »Hur kan en prest så tänka,
Och sjelf sin herdeära skamligt kränka»?

»Har du då glömt den der Decemberdagen,
Då din ansökan, inför kungen dragen,
Till resultat dig gaf ett pastorat,
Så oföväntadt, att du sjelf blef flat»?

»Har du ock glömt, hvad jubel blef i huset,
Då telegrammet der vid tända ljuset
Dig sade, att din Konung på dig tänkt,
Och dig af nåd en bättre kaka skänkt?»

»Nu tiden inne är, att du din skuld betalar,
Och icke som en mes dig undanhalar.
Dig höfves ej att vara karg och snål,
Då offret gäller Svenska Kungens skål.»

»Ja — allt i dag till tacksamhet dig manar,
Och efter dig Kung Oscars öga spanar,
Att se, om du din Konung håller kär,
Och liksom andra offervillig är.»

»Men kan du likväl på din lycka tänka,
Och neka att din hyllning Kungen skänka,
Så snörp då sniken hop din penningpung;
Men blygs dock för dig sjelf och för vår Kung!»

Af denna uti Strengnäs fångna lexa,
Mig gifven af en man, ej af en hexa,
Jag helt förändrad till mitt sinne blef,
Och ångest från min panna svetten dref.

Jag ropade: Farväl I 40 kronor!
Er svingen upp till högre regioner;
Ja — springen modigt sista paret ut,
Och gören på min börs ett grundligt slut!

Väl skall jag sakna dessa kronor runda,
Men huru lätt att för tributen blunda,
Då vid en Kungsfest med dess ståt och glans
Man jubla får, ej störd af björnars dans.

Alltså jag sluter mig intill den skara,
Som nästa Måndag tänker redo vara,
Att ur en mer och mindre späckad pung
En hygglig middag ge för landets Kung.

Till vännen Olle Strandberg.

1871.

Prydd med sippor i sitt hår,
Kommen är den glada vår,
Som med mild och smeksam hand
Löser vintrens hårda band.

Men på vårlig blomsterstig
Jag ej sällan saknar Dig,
Och mig tiden göres lång,
Utan vänskap, vin och sång.

Re'n dock Mälaren är fri
Från den boja, hvaruti
Han ett halfår slagen var,
Och trafiken hämmat har.

Alltså hyser jag det hopp,
Att med både själ och kropp
Du till dessa nejder snart
Kosan styr med glädtig fart.

Nu är fiskets gyllne tid;
Gäddor, braxen, mört och id

Utur djupet kila fram,
Lekande i muntert glam.

Att hos mig de trifvas må,
Och ej mer på djupet gå,
Vänligt ställer jag för dem
Nya ryssjor sextifem.

Du, som ock piscator är,
Nu, just nu, bör vara här.
Kom och blif min fiskardräng!
Lön: fritt vivre, rum och säng.

Här på grönklädd Mälarstrand
Varmt jag trycka skall din hand,
Glad att se, hur gammal vän,
Semper idem käns igen.

Och om här Du än en gång
Tjusar mig med herrlig sång,
Glad jag öppnar kärl och sprund,
Tacksam för en lycklig stund!

År 1882.

Re'n Näktergalen tystnat har,
Och rösten, klar och underbar,
Ej mera till mitt öra når;
Uppå hans graf cypressen står.

Till Herr Oscar G—1

Oscarsdagen 1872.

Hell Dig! broder Oscar den 1 på Herrsta,
Hell Dig, församlingens store patron!
Som nu gjort ifrån Dig det sista och värsta,
Och arfslotter löst utan rim och reson!

Väl har Du oss sagt, att i lifröntanstalten
Du syltat dig in i en gräselig skuld,
Men dock icke iklädt dig dystra gestalten;
Du vet nog, att Herrsta ger tunnor af guld.

Nu mera Du ensam är herre på täppan,
En herre, som dock utaf himlen beror,
Och nog skall välsignelsen uppfylla skäppan,
Blott Du åt din Gud och hans nåd dig betror.

Den jord, som blef odlad af farfar och fader,
Det hem, der Du först såg himmelens ljus,
Allt — allt är nu ditt, och du vandrar så glader
På fädernas jord och i fädernas hus.

Nog hade Du känt ett stygn i ditt hjerta,
Om gammalt hem Du fått säga farväl;

Ej hade du skilts utan saknad och smärta
Från barndomens eden, så kärt för din själ.

Men Han, som oss leder och styr våra öden
Och dig såsom barn på händerna bar,
Han sade: Vid Herrsta till likbleka döden
Jag bjuder dig stanna, min käre Oscar!

Njut fridfullt och sällt här länge din lycka,
Men gräf dig ej ned i förgängelsens grus;
Ty Den, som oss gifver, kan ock från oss rycka;
Höj derföre blicken mot Allfadrens hus!

Och skulle en gång dig pröfningen nalkas,
Och skuggor sig lägra på lyckliga dar,
Och hjertat behöfva att lissas och svalkas,
Se glad ut, så har du det bästa dock kvar!

Men måtte dock Herren din lycka bevara,
Och dig och de dina taga i famn,
Att med dina barn och din älskade Clara
Du tacksam och glad får prisa Hans namn.

Med dessa helt enkla, men välmenta rader
Från tacksamma vänner, bland dem äfven jag,
Vi klinga med Dig såsom make och fader
På Din och kung Oscars högtidliga dag!

Till Fru Clara G—1

den 13 Febr. 1882.

Uti den stora staden Norrköping,
Der man tillverkar många goda ting,
Blef född på denna dag en liten tärna,
På hvilken allas blickar föllo gerna
Såväl uti dess första späda år,
Som sedan uti lifvets blomstringsvår.

Och då hon i sin fulla knoppning stod,
Med blommig kind och varmt och lifligt blod,
Hon väntade, att stadens ungersvenner,
Bland hvilka funnos flera goda vänner,
Åt henne skulle räcka ömt sin hand,
Till säll förening genom hymens band.

Men amatörerne i Norrköping,
Likt dumma åsnor, sade ingenting;
De vågade på hennes dörr ej glänta,
Och läto arma flickan gå och vänta,
Och hon med bittra qualen i sitt bröst
I lifvet endast såg en dyster höst.

Men då hon fruktlöst väntat några år
Och gjutit mången hopplöshetens tår,
Hon sade: Här är mig ej godt att vara,
Jag vill från Östergyll'n till Sörmland fara,
Och styrer kursen rakt på Thoresund,
Der Amor drillar slår i hvarje lund.

Så sagdt och gjordt; och då hon kommen var,
Hon sade: Här jag tänker stanna qvar,
Tills jag får se, om Gud vill sig förbarma
Och skänka flickan, giftaslystna, arma,
En rik och god och glad och kärnfrisk man,
Ty utan sådan jag ej lefva kan.

Och snart hon på en ungersven fick fatt,
Långt kärare, än någon klockarkatt;
Han hviskade: Du blomsterbarn af Hertha!
Kom i min famn, kom slut dig till mitt hjerta;
Ty jag är din med själ, med hull och hår,
Och vi oss gifta redan denna vår.

Och nu var hennes hjertelängtan fylld,
Och ljus och klar stod framtiden förgyld,
Och Amor uppå lätta, snabba vingar
Till Stockholm ilar för att köpa ringar,

Att vittna om den öfversälla stund,
Då ömma hjertan knöto sitt förbund.

Och sedan någon tid till ända gått,
Tog friarn tärnan med sig till sitt slott;
Och snart det blef ett bröllop utan make,
Med stort kalas och glädjen högt i take'
Och uti festens stora högtidssal
Champagnekorkar sprungo utan tal.

Och stackars presten! tänk Er hvilken pers!
Vid bordet måste hålla tal på vers;
Och om han ej fått hjälp utaf vår Herre,
Han utan tvifvel blifvit stukad värre;
Men nu han höll ett rysligt vackert tal,
Fastän han annars som poet är skral.

Och sedan bröllopfesten slutad var,
Och inga gäster mera funnos kvar,
Då hände sig i tysta stjerneqvällen,
Att Venus smålog uppå himlapellen,
Och att hon dertill hade sina skäl,
Det är naturligt: Ni förstår mig väl!

Så i Arkadien Du hamnat har,
Som från Norrköping dina anor drar:

Du kom, Du sökte lifvets högsta lycka,
Att till ditt bröst en älskad vän få trycka;
Och knappt du kommit, förrän glad Du fann
En rik och god och huld och trogen man.

Han här på jorden är Ditt bästa stöd,
Och troget följer dig i lif och död.
Han blickar vänligt in uti ditt hjerta,
Att taga reda på din fröjd och smärta,
Och skulle lugnet störas i ditt bröst,
Han dig omfamnar och dig gifver tröst.

Alltså det var uti en lycklig stund,
Som ödet förde dig till Thoresund.
Och att din lycka troget dig må följa
Och aldrig sig i dystra molnen dölja,
Det önska alla, och det önskar jag
På *Clara Dorotheas* högtidsdag!

Till Herr Isaak K—n

den 1 Mars 1881.

För Isak, allas käre vän och bror,
Som lycklig här vid Mälarstranden bor,
Der luften alltid lätt och ljuffig är,
Och gästfriheten mycket godt beskär,
För Dig i dag jag lyrans strängar stämmer,
Och på min gamla sångmö åter klämmer.

På 1:sta Mars i staden Nyköping,
Jag mins ej året, — det gör ingenting —
Kröp fram utur en ärlig, äkta säng,
En bildskön pilt, en snäll och liten dräng,
Så rar, att ingen någonsin sett maken,
Betraktad framtill, eller ifrån baken.

Han var så fin och slät som rakad gris,
Och vann derföre alla menskors pris;
Och då »der Greis», lik blomman i sin knopp,
Mot himlen slog sitt klara öga opp,
Och ljuda lät sin englasköna röst,
Då blef det lust och fröjd i hvarje bröst,

Och far och mor och pigorna i huset
Plakate blefvo af förtjusningsruset.

Och sedan pilten fått ett frodigt hull,
Dertill båd' mjölk och välling varit skull,
Och lärt sig säkert uppå benen stå,
Men ej ännu till »smukke piger» gå,
Han sattes uti räkenkolan in,
Och räknade och skref af sjelfva hin,
För att i handel sedan sig begifva,
Och uppåt rikedomens höjder klifva.

Och snart han stod vid handelsbodens disk
Att väga kaffe, socker, snus och fisk;
Och inom kort han konsten väl förstod
Att så behandla vågbalansens lod,
Att han berömdes af sin principal,
Som alltid förde detta nobla tal:
Man måste grundligt lura dumma bönder,
Ej på en gång, — blott en och en i sönder.

Då denna lärdomskursen tagit slut,
Och Isak lärt att »göra uti strut»,
»Så sprach der Greis»: »Det går ej längre an
Att bofink stå och plita för en ann';

Jag måste nu på *egen* lycka smida,
Och kan derföre här ej längre bida.»

Och så han satte af i fullt galopp
Till Fyrby*) och slog handelsboden opp;
Och om den handeln gick med välbehag,
Det känner hvarken ni, ej heller jag;
Nog af, att snart han hitåt kosan styrde,
Och just på denna fläck en stuga hyrde.

Och uti denna anspråkslösa stuga,
Uti hvars dörr man lära fick att buga,
Begynte raske gossen sin praktik
Med förlig vind, och blef i rappet rik;
Ty kunder lupo till från när och fjerran,
Till fots, i båt, på hästrygg och på kärran,
Och alla uti offerkistan lade
Sin penning in så nöjde och så glade.
Och sedan Isak fyrkar så fått samla,
Han obarmhertigt låter stugan ramla,
Som stått der väl i hundrafemti år,
Och trotsat mången storm så vild och svår.

Men Eder kanske lyster nu att höra,
Hvad Isak sedan dess behagat göra:

*) Handelslokal i Blacksta socken.

Jo — först han på den gamla stugans grund,
Invid en skön och sval och lummig lund,
Snart förde upp en ståtlig byggning ny,
Som stolt sig reser emot himlens sky;
Och straxt derpå ett väldigt magasin,
Der hundratusen tunnor stufvas in;
Och straxt derpå en ångbåtsbrygga stor,
Der sjelf han står och efter båtar glör;
Och straxt derpå ett dråpligt mejeri
Med ingen mjölk och smör och ost uti.

Ja — lycklig du, vår ädle vän och bror,
Som så har gjort och ifrån Fyrby for!
Här invid Mälarns rika, sköna strand,
Du funnit har ett godt, förlofvadt land.
Här Cæsar du och lyckan haft ombord,
Och rönt en flax, som sällan blifvit spord;
Här har du samlat högar utaf guld
I kassakistor, säckar och schatull.
Här bor du i ett skönt och stort palats
Uppå den gamla stugans förra plats;
Här som en slaghök du tog dufvan fatt,
Som sedan blef din lefnads bästa skatt.
Här huggas du af dessa täcka barn,
Som frodas skönt som liljor invid Flar'n;*)

*) Fjärden vid Stallarholmen.

Här smekes du af vestans friska vind,
Som målar blommor på din tjocka kind.
Här ljuda sånger uti lummig park
Från foglar, ättlingar ur Noachs ark;
Här har du vunnit vänner utan tal,
Som med dig dela livvets fröjd och qual;
Och skulle någons vänskap synas skral,
Så vet du dock att mängden är regal.
Ja — stor och afundsvärd är här din lycka,
Så tycker jag, och så vi alla tycka.
Och se'n jag nu din lefnadsteckning skrifvit,
Och talat om allt godt, som Gud dig gifvit,
Vi uppå denna glada högtidsdag,
Som vanligt rik på trefnad och behag,
Dig varmt och hjertligt alla gratulera,
Och önska att din lycka må florera,
Så länge du i boden står och stampar,
Och banad väg till magasinet trampar,
Der aldrig svikna hoppets bittra tårar
Må falla i de stora spannmålslårar,
Men penningar i rik och väldig massa
Föröka jemt din stora spanmålskassa!
Och nu en skål för *Isak* och *Erika*,
På vin och vänskap bägge alltid rika!
Ja — skål för Er, I goda vänner båda,
Så glade och så ljuffige att skåda!

Till Herr Oscar G—I

den 1 Dec. 1881.

I dag på din och Kungens högtidsdag
Du här församladt ser ett glädtigt lag
Af friska viljor och af gamla vänner,
Dem Du till punkt och pricka alla känner.

Vårt ärende helt visst Du ana kan;
Du känner det från förra år minsann;
Du vet, att vännerna dig vilja bringa
Sin hyllning och med vännen Oscar klinga.

Ja — just med dig, som är en lycklig ost,
Långt lyckligare än så mången prost,
Som con amore feta fåren kluppit,
Men likväl icke sina björnar sluppit.

En skål för dig, vår ädle vän och bror,
Som björnfri på ditt herresäte bor,
Och rikeligen njuter lifvets lycka,
Och till ditt bröst en maka öm får trycka,

Och hugnas af de friska plantor små,
Som löftesrika omkring Eder stå,

Och fostrade till kunskap, dygd och seder
Er skänka fröjd och guvernanten heder.

Sjelf vet du bäst, att sådan huslig härd
Långt mer än verdens gods och guld är värd;
Och finns dazú en kassakista späckad,
Säg då ej, bror, att lyckan din är gäckad.

Njut denna lycka ostörd och förnöjd!
Och bygg till lifvets slut i frid och fröjd
Än många flera himmelshöga logar,
Der skördar proppas in från feta plogar.

Men när du bygger, tänk ock på det hus,
Der till vårt yngre slägte sprides ljus,
Och dygdefrön i späda hjertan läggas,
Och barnen små till liflig täflan eggas.

Ty genom denna handling sjelf Du går
I dina fäders kärleksrika spår,
Som alltid ömt på skolans ungdom tänkte,
Och till dess båtnad stora summor skänkte,

Hvars räntor delas ut ännu i dag,
Och tagas mot med tacksamt välbehag
Såväl utaf föräldrar, som de unga,
Som tryckas utaf fattigdomens tunga.

Och då en gång Du huset uppbyggt har,
Som ädelmodigt af dig lofvadt var,*)
En tacksam skara till Kung Oscar klifver,
Och ber, att Han dig Vasaorden gifver.

Och tänk hvad fröjd, hvad jubel och behag,
När Vasen slungas ned på dig en dag,
Och allas ögon uppå stjernan blänga,
Som dag och natt på bröstet månede hänga.

Tills detta sker, var lugn, vår vän och bror,
Der Du i hoppet efter stjernan glor;
Du icke glömmas skall af Svenska Kungen,
Som tusen vasar har i stjernepungen.

Och härmed är den långa visan slut,
Hvarmed jag kanske Eder tröttat ut;
Derför en skål för Vård och för Vårdinna!
En skål för *Oscar* och hans *Oscarinna!*

*) Det ståtliga skolhuset invigdes den 24 Aug. 1882.

Till Fru Clara G—I

den 12 Aug. 1883.

Fastän osynlig vid den namnsdagsfest,
Der förr jag ofta varit med som gäst,
Jag vill i dag med hjerta och med tunga
Uti mitt hem en enkel visa sjunga
För Patronessan, frodiga och rara,
Som uti dopet undfick namnet Clara.

Men som min fatabur är något trång,
Så blir min visa icke heller lång;
Jag endast vill med mina grannar flera
Dig af mitt hela hjerta gratulera,
Att säll och lycklig kunna festen fira,
Och dig med glädjens blommor endast zira.

Att denna fröjd och lycka år från år
Må troget följa dig i dina spår,
Och icke störas utaf sorg och smärta,
Som rista sår uti ett känsligt hjerta,
Det är min önskan, delad utaf alla,
Som nu med glada röster kring dig skalla.

Ja — måtte helsa, husligt lugn och frid,
Ej störda utaf stormar, sorg och strid,
Din lefnadsväg med glädjens blomster smycka,
Och på ditt lif sin ljusa stämpel trycka,
Till hugnad för dig sjelf och dessa kära,
Som ligga dig om hjertat ömt och nära!

Så ljuder sången från mitt herdetjäll
I enslig, men dock fridfull högtidsqväll;
Och om Du visan torftig skulle finna,
Så beder jag dig vänligen påminna,
Att skalden är en gammal, välment gubbe,
Ej mer poetisk, än en murken stubbe.

Och nu till slut jag säger mitt farväl!
Till dig, Du vänliga och glada själ;
Och mig förlåt, om jag i ensamheten
Till munnen fogar fyllda glastrumpeten
Till en fanfar för Patronessan *Clara*,
Bland socknens fruar en utaf de rara.

Till Herr Isaak K—n

den 19 Dec. 1882.

Om jag i dag på Isaksdagen vore
Så qvick och rörlig som jag varit har,
Till vännen kär jag liksom andra fore,
Och skulle ej i stugan stanna kvar.

Men tiden, som allt nöter och förtärer,
Och hejdar farten då det går som bäst,
Med hvarje dag mig eftertryckligt lärer,
Att hemmet höfves bäst en gammal prest.

Alltså jag får ej taga del i festen
På vännen Isaks glada högtidsdag;
Men var dock säker, att den gamle presten
Osynlig stultar med i edert lag.

»Men hvad har han osynlig här att göra?»
Den frågan torde af dig framställd bli! —
»Kanske han tänker smeka om mitt öra
Ännu än gång med ljuflig poesi.»

Ack nej! på andens obemärkta kosa
Jag inga diktens blommor strör kring mig;
Jag endast vill på ren, men rimad prosa,
Min vänskap och min hyllning egua dig.

Och därför dig i dag jag gratulerar,
Så hjertligt som jag gratulera kan;
Ty om jag ock kring jorden spankulerar,
Jag kanske der en sådan vän ej fann.

Haf tack för all den vänskap du mig egnat,
Bevisad så i handling som i ord,
Och för allt godt, hvarmed du vänner fägnat
På Isaksdagar vid lukulliskt bord.

Vi alla skola i ett troget minne
Bevara hvarje sådan flyktad dag,
Då gästfri vänskap gladde hvarje sinne,
Och ung och gammal njöt i fulla drag.

Skönt skulle det i afton äfven vara,
Att i ditt hem få rycka in som gäst;
Men vid den tanken någon höres svara;
Att »borta är väl bra, men hemma bäst.»

Med motsatt åsigt jag uti förtreten,
Ej störd af buller, stoj och namnsdagsskrål,
På aftonqvisten här i ensamheten,
Helt solo tömmer *Isaks* välgångsskål!

Ja — måtte ostörd glädje, frid och lycka,
Dig troget följa på din vandringsstig,
Och helsans blommor dina kinder smycka,
Men icke på din nasus lägga sig.

Varning till en Knackspelare.

Två gossar ifrån Rosenlund,
Af dig och alla kända,
På denna dagens aftonstund
Sin kosa erna vända
Till grannen, som på Wraksta bor,
En krigsman tapper, styf och stor.

Uti det nobla spelet »knack»,
Som der i afton öfvas,
Och spelas af båd' folk och pack,
Stallbröder fler' behöfvas;
Och allas väntan står till dig,
Att du till Wraksta styr din stig.

Tag med dig proppad porte-monnaie,
Men väl din skatt bevara;
Ty der man ernar bjuda te'
Att bringa den i fara,
Så att du slopad hem får gå,
Att lexan utaf Mutter få.

Ej sedan knackens ljufva spel
Mer fröjda skall ditt sinne;
Ty ditt begångna sista fel
Står kvar i Mutters minne.
Din dom blir denna: *Lille Jacques,*
Du aldrig mer får spela knack!

**Cantus vespertinus
ad bonum Henricum**

die 19 Jan. 1877.

Reluxit Henrici candida dies,
Qua Tibi benevolo defuit quies,
Ut munera mensæ luxurientur
Et pueri lati large tractentur.

Convivii talis nimis avari
Heic stamus sicci viri præclari,
Obsonia tua occupaturi
Et vetere Baccho nos impleturi.

Cum tuo semper facili corde,
Quod vacuum est avaritiæ sorde,
Aperto gremio nos accepisti,
Et stomachos nostros cumulavisti.

Quid tali Henrico nos debeamus,
Nunc hora undecima decet sciamus;
Quid jubet gravis onustaque mensa?
Quid pocula suadent spumantia, densa?

Nos omnia jubent grates amico
Persolvere caro, bono Henrico,
Optantes illi sortem secundam,
Et »vitam longam, latam, profundam!»

Negotio ergo mensæ finito,
Prehendite juvenes pocula cito,
Ut cum Lectore grati bibamus,
Eumque somno dulci tradamus.

Evax! gaudii pandite vela,
Et voces tollite usque ad coela,
Dum triplici sono »Hurrah» clamamus
Pro viro benevolo, quem adamamus!

Ad Amicum Olavum Strandberg

tempore vernali anni 1876.

Tegumine lacus jamjam refuso
Et pondere glaciei alte detruso,
Nunc Holmiam caput pede proclivi
Vaporis classe lætus petivi.

Sed avide flagro studio Tui,
Cujus olim condiscipulus fui,
Cujusque amicitia mihi dicata
Memoriæ gratæ manet servata.

Præmeridiano labore finito,
Cauponam igitur repetas cito,
Quæ Holmiæ floret, dicta Iduna,
Ubi sedeamus fideliter una.

Sed Tibi si displiceat locus
Et alius ergo petendus sit focus,
Ubi ardeamus, edamus, bibamus,
Quo semitam monstres, Tecum eamus.

Te spiritus meridianus exspectat,
Qui mentem tristem valde delectat,
Et zytho spumante rite conjunctus,
Plus proficit, quam Æsculapius cunctus.

Deinde venit parvula coena,
Quæ tamem fieri potest amoena,
Si fames tua viscera terit
Et intus crudele imperium gerit.

Paullulum tandem offero vini,
Non Suæci generis, sed peregrini,
Quod Tibi forsàn bonum gustabit
Et quod mori vult firmare juvabit.

Quum sonuit diei hora secunda,
Te mox exspecto mente jucunda,
Et equidem credo, Te esse venturum,
Gaudium meum cumulaturum.

Salutem fratri dic »Tali Quali»,
Implicito morbo, ut dicunt, — mortali;
Sed claudat mors tenebricam cellam
Et candidam patriæ referat stellam!

TILLÄGG

TILL

ALLVARLIGA DIKTER.

Söndagsmorgonen.

Morgonsolen strålar mild och klar,
Af Guds nåd en härold underbar,
Och naturen endast lofsång andas,
Då ånyo sabbatsdagen randas.

Ifrån ofvan ljuset flödar ner,
Jorden fröjdas, himlen jublar, ler,
Och hvar blomma, prydd i högtidskläder,
Med sitt rökverk inför Herran träder.

Och i helig, fridfull morgonstund
Höras omkring jordens vida rund
Kyrkoklockor genom rymden ljuda,
Och Guds folk till helgedomen bjuda.

Kyrkan städad, enkelt prydd och skön,
Redo står till andakt och till bön,

Och så väl de unga som de gamla
Ödmjukt sig inom dess murar samla.

Hör, då brusa mäktigt orgelns ljud,
Komma såsom röster ifrån Gud,
Och den frommes själ på dufvovingar
Upp mot ljusets höga rymder svingar.

Uti bönen, Jakobsstegen lik,
Anden nalkas Gud i himmelrik,
Och sig badar uti ljufva psalmer,
Like flägtar ibland Zions palmer.

Och då lifsens ord med ljus och tröst
Flödar in uti ett öppet bröst,
Och uti den armes qvalda hjerta
Tänder hoppet, skingrar sorgens smärta,

Då förnimma vi, att Gud är när,
Då till himlen själen lyftad är,
Och det känns så ljuft att i Guds kyrka
Honom lofva få och honom dyrka.

Ja — på denna hela, vida jord
Ej en större glädje blifvit spord,
Än den fröjd vi uti templet njuta,
Då vi oss mot fadershjertat luta.

I en sådan stund en himmelsk fläkt
Af Guds egen kärleks andedrägt
Redan här i stoftet oss berörer,
Och till hjertat nådens sötma förer.

Derföre, när sabbatsklockans ljud
Gifva budskap ifrån Herren Gud,
Vi med glädje upp till templet ila,
Att i Gud för själen finna hvila.

Om vi se, att världens vän och träl,
Obekymrad om sitt högre väl,
Icke trifves uti Herrens tempel,
Gifvande dermed ett mörkt exempel,

Må vi dock ej följa sådan sed,
Utan hellre uti täta led
Hvarje sabbat till Guds gårdar vandra,
Unga, gamla, ledande hvarandra.

Denna vallfart blifver Herren kär,
Och dess blomsterstig till himlen bär,
Till det ljus, hvarefter själen trängtar,
Såsom hjorten efter källan längtar.

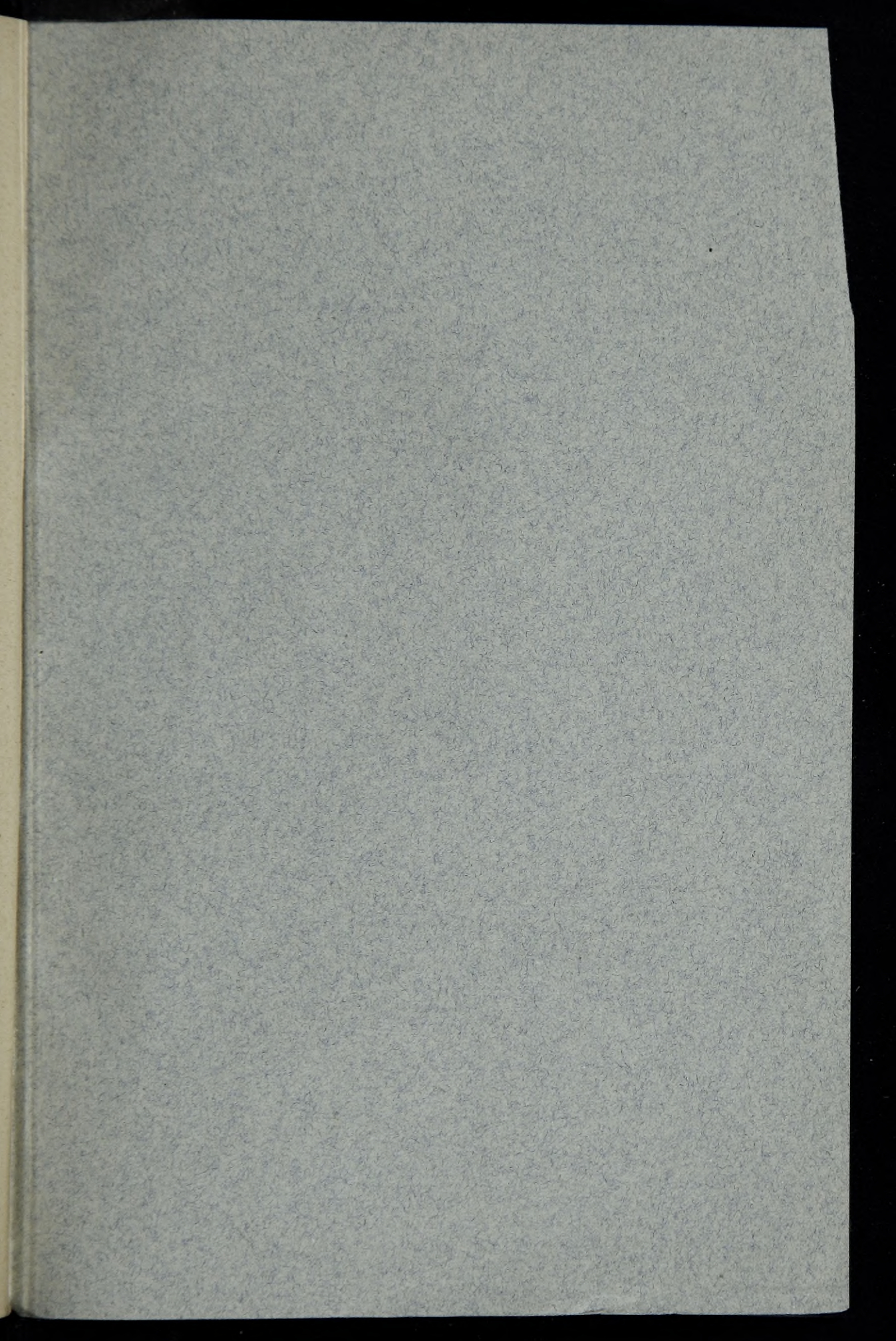
(1883¹⁸.)

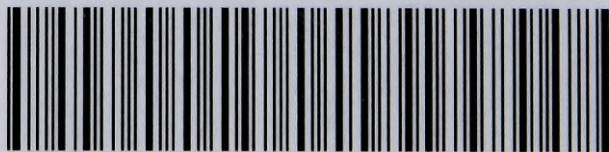
INNEHÅLL.

	Sid.
Stjernhimmelen	3
Rike mannen och Lazarus	5
Tiggargossens sång	9
Jordens oro. Grafvens frid	11
Aftonpsalm på årets sista dag	13
Tröst i bedröfvelsen	16
Vid min moders graf	18
Vid Komminister Sigismund Sandahls graf	20
Vid bröllopfesten på Hista den 6 Okt. 1883	22
Kungsmiddagen i Strengnäs den 20 Aug. 1877	25
Till vännen Olle Strandberg 1871	28
Till Herr Oscar G—l, Oscarsdagen 1872	30
Till Fru Clara G—l, den 13 Februari 1882	32
Till Herr Isaak K—n, den 1 Mars 1881	36
Till Herr Oscar G—l, den 1 Dec. 1881	41
Till Fru Clara G—l, den 12 Aug. 1883	44
Till Herr Isaak K—n, den 19 Dec. 1882	46
Varning till en Knackspelare	49
Cantus vespertinus ad bonum Henricum	51
Ad Amicum Olavum Strandberg	53
Tillägg: Söndagsmorgonen	55

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET, LUND

15000

400875471